

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA RAZVOJA
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE ZA
RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027. GODINE
ZA 2024. GODINU**

Naziv nositelja izrade: Šibensko-kninska županija

Izrađeno: veljača 2025.

Sadržaj

Uvod	4
Izvešće o provedbi posebnih ciljeva	6
1. Posebni cilj 1. Razvoj diversificiranog gospodarstva.....	6
1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	6
1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 1	6
2. Posebni cilj 2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva	7
2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	7
2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 2	7
3. Posebni cilj 3. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uz razvoj kreativnih industrija i kulturnih sadržaja	9
3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	9
3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 3	9
4. Posebni cilj 4. Razvoj kvalitetnog odgojno-obrazovnog sustava u skladu s potrebama društva i gospodarstva	10
4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	11
4.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 414	11
5. Posebni cilj 5. Osnaženje kapaciteta i modernizacija javne uprave i civilnog sektora	13
5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	13
5.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 5	13
6. Posebni cilj 6. Poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga	14
6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	14
6.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 6	15
7. Posebni cilj 7. Promicanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju.....	16
7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	16
7.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 7	16
8. Posebni cilj 8. Povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelj i mlade	18
8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	18
8.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 8	18
9. Posebni cilj 9. Jačanje otpornosti i sigurnosti Šibensko-kninske županije.....	19
9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	19
9.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 9	20
10. Posebni cilj 10. Digitalna transformacija društva i gospodarstva.....	21
10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	21
10.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 10	21

11.	Posebni cilj 11. Razvoj održivog sustava zaštite okoliša, očuvanja prirodne baštine i upravljanja prirodnim resursima	22
11.1.	Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	22
11.2.	Opis napretka u provedbi posebnog cilja 11	22
12.	Posebni cilj 12. Zelena i energetska tranzicija	24
12.1.	Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	24
12.2.	Opis napretka u provedbi posebnog cilja 12	24
13.	Posebni cilj 13. Razvoj održive mobilnosti	26
13.1.	Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	26
13.2.	Opis napretka u provedbi posebnog cilja 13.	26
14.	Posebni cilj 14. Poticanje ravnomjernog razvoja otoka, potpomognutih i brdsko-planinskih područja.....	27
14.1.	Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	27
14.2.	Opis napretka u provedbi posebnog cilja 14	28
15.	Posebni cilj 15. Razvoj pametnih i održivih gradova i sela u kontekstu jačanja pozicije regionalnog gospodarstva	29
15.1.	Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	30
15.2.	Opis napretka u provedbi posebnog cilja 15	30
	Zaključak.....	32

Uvod

Planom razvoja Šibensko-kninske županije (dalje: Plan razvoja ŠKŽ) za razdoblje od 2021. do 2027. godine definirano je petnaest posebnih ciljeva koji pobliže razrađuju provedbu strateških ciljeva iz dugoročnih akata strateškog planiranja. Na taj je način Plan razvoja ŠKŽ, kao srednjoročni akt strateškog planiranja, usklađen s višim aktima strateškog planiranja odnosno s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske za razdoblje do 2030. godine (NRS 2030) i s Nacionalnim planom opravka i otpornosti (NPOO).

Predmetno godišnje izvješće o provedbi Plana razvoja ŠKŽ obuhvaća izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine. Dokument je izrađen u skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvješća o provedbi plana razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave JLP(R)S Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, inačica 1.1, iz veljače 2024. godine. U skladu s Uputama, godišnje izvješće obuhvaća tekstualni dio te pripadajući Prilog 1. tablični predložak izvješća. Zakonska obveza izrade, način podnošenja i rok za podnošenje godišnjeg izvješća o provedbi plana razvoja propisani su odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17 i 151/22), Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za jedinice lokalne i područne samouprave (NN 37/23) te Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/23).

Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije kao regionalni koordinator za područje Šibensko-kninske županije, nadležna je pratiti i izvještavati o provedbi Plana razvoja ŠKŽ.

Šibensko-kninska županija nositelj je politike regionalnog razvoja za svoje područje i svoj fokus usmjerava na poboljšanje konkurentnosti, stvaranje radnih mjesta i održivog gospodarskog rasta, što u konačnici značajno doprinosi uravnoteženom razvoju priobalnih, zaobalnih i otočnih dijelova županije. Kao nositelj politike regionalnog razvoja kontinuirano investira u različite sektore poput poduzetništva, istraživanja i razvoja, poljoprivrede, obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, kulture, obnovljivih izvora energije i energetske obnove javnih zgrada. Također, ulaže u preventivne mjere zaštite i spašavanja na području regije. Kao snažna potreba ističe se važnost umrežavanja institucija javne uprave na lokalnoj i županijskoj razini u cilju povećanja osjetljivosti za specifične razvojne potrebe otočnih i zaobalnih područja kao i ukupne kvalitete usluga građanima. Navedeno podrazumijeva uvažavanje posebnosti i jednak tretman priobalnih, zaobalnih i otočnih predjela kako bi se premostio postojeći razvojni

jaz stvaranjem poticajnog gospodarskog okruženja, obnovom potrebne infrastrukture, promicanjem obrazovnih i strukovnih programa usklađenih s potrebama tržišta rada, revitalizacijom i modernizacijom primarnih sektora, razvojem lokalnih poljoprivrednih oaza i promicanjem selektivnih oblika turizma.

Financijska perspektiva EU-a 2021. -2027. godine ima značajan utjecaj na razvoj Šibensko-kninske županije. EU fondovi su ključni izvor financiranja za razvojne projekte što omogućava ulaganja u infrastrukturu, gospodarstvo, obrazovanje i zaštitu okoliša. Korištenjem mehanizama integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) dodatno se podržava razvoj grada Šibenika kao i cijele regije. Kao takva, sredstva iz fondova bitno će utjecati i na razvoj turizma u Šibensko-kninskoj županiji. Ovi fondovi će podržati projekte koji se fokusiraju na razvoj selektivnih oblika turizma kao što su ruralni, ekoturizam, kulturni i gradski turizam, nautički turizam i zdravstveni turizam. ITU mehanizam omogućava poticanje projekata vezanih za kulturu i prirodnu baštinu, što dodatno obogaćuje turističku ponudu i pridonosi vansezonskoj ekspanziji. Ulaganja na ovaj način doprinose očuvanju integriteta prirodne baštine i usmjeravaju turističke pritiske u urbanim središtima. Sve navedeno doprinosi realizaciji strateških ciljeva iz Plana razvoja ŠKŽ, koji su usklađeni s nacionalnim i europskim strategijama.

Izvjješće o provedbi posebnih ciljeva

1. Posebni cilj 1. Razvoj diversificiranog gospodarstva

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 1 realizirala 3.697.923,13 €.

1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća, %	9,3 (2021.)	10,5	9,9 (2024.)
OI.02.4.26 Produktivnost rada mjerena kao prihod po zaposlenome	74,52 (2020.)	79,63	104,49 (2024.)
OI.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	2.910.915 (2020.)	3.500.000	5.130.465 (2024.)

1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 1

Razvoj stimulativnog, modernog i otpornog gospodarskog okruženja koje će podržati diversifikaciju gospodarstva nastoji se osigurati provedbom triju mjera:

- 1.1. Oporavak gospodarstva i jačanje konkurentnosti kroz podršku modernizaciji, unaprjeđenju poslovanja te kroz digitalizaciju i inovacije;
- 1.2. Razvoj poduzetništva i privlačenje investicija;
- 1.3. Razvoj diversificiranog, otpornog i fleksibilnog turizma.

Napredak u provedbi posebnog cilja 1 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: postotak malih i srednjih poduzeća, produktivnost rada i noćenja u turističkim smještajnim objektima.

U promatranom razdoblju provedbe podatci o kretanjima vrijednosti udjela malih i srednjih poduzeća u ukupnom broju poduzeća u 2024. godini pokazuju porast od 0,6% u odnosu na početnu vrijednost i sve se više približavaju postavljenim ciljnim vrijednostima. Ciljanim programima sufinanciranja različitih sektora, ŠKŽ nastoji pružiti podršku mikro, malim i srednjim poduzećima. Primjetan je značajni napredak u vrijednostima udjela malih i srednjih poduzetnika u pogledu produktivnosti rada mjenom kao prihod po zaposlenom. Tako je početna vrijednost od 74,52 EUR po zaposleniku povećana na ostvarenu vrijednost od 104,49 EUR. Imajući u vidu da je ciljana vrijednost postavljena na razinu od 79,63 EUR, ostvaren je napredak od čak + 31%.

Posljednji pokazatelj napretka u provedbi cilja razvoja diversificiranog gospodarstva je broj noćenja u turističkim smještajnim objektima. Turizam je, nakon prerađivačke industrije i trgovine, glavna gospodarska aktivnost na području Šibensko-kninske županije, a u većini priobalnih općina i najvažnija. Provedbom aktivnosti razvoja turističke infrastrukture i inovativne turističke ponude te širenjem iste na pred i post sezonu, podrškom aktivnostima podizanja standarda smještajnih i uslužnih sadržaja, te aktivnostima brendiranja i snažnog usmjerenog marketinga izgledan je značajan porast u turističkim kretanjima. U promatranom razdoblju ostvaren je napredak s početne vrijednosti od 2.910.915 turističkih noćenja na 5.130.465 noćenja u 2024. godini, ciljana vrijednost od 3.500.000 noćenja premašena je za 46,01 %. Iako broj noćenja ne prati isti porast kao i broj dolazaka turista, daljnjom provedbom mjera razvoja diversificiranog, otpornog i fleksibilnog turizma, nastojat će se stvoriti preduvjeti za dugoročan i održiv rast i razvoj ove grane gospodarstva.

2. Posebni cilj 2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 2 realizirala 2.483.389,00 €.

2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.12.17 Ulovi - glavna ribolovna područja, u tonama	8.480.162,00 (2021.)	8.500.000,00	6.853,68 (2023.)
OI.02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	5.579 (2020.)	5.614	4.884 (2024.)
OI.02.12.10 Područje pod ekološkom poljoprivredom, ha	5.760,3 (2021.)	6.000,0	8.580 (2024.)

2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 2

Svjesnost o globalizacijskim trendovima poljoprivredne proizvodnje i ključnim izazovima u području ribarstva i akvakulture, kroz poseban cilj 2 Šibensko-kninska županija ulaže u razvoj modernog, poticajnog i održivog sektora poljoprivrede i ribarstva. Predmetno se nastoji ostvariti putem sljedećih mjera:

- 2.1. Poticanje razvoja poljoprivredne potporne infrastrukture i novih tehnologija te primjene dobrih praksi;
- 2.2. Razvoj lokalnih prehrambenih lanaca;
- 2.3. Poticanje razvoja potporne infrastrukture i novih tehnologija i praksi u sektoru ribarstva i akvakulture.

Napredak u provedbi posebnog cilja 2 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: ulovi u tonama, broj subjekata upisanih u Upisnik poljoprivrednih proizvođača i područje pod ekološkom poljoprivredom u hektarima.

S obzirom da je prostor Šibensko-kninske županije izrazito turistički atraktivan, prilike za razvoj vide se u ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji, kao i u različitim vrstama ruralnog turizma koji mogu biti podrška proizvodnji kvalitetnih lokalnih i tradicijskih proizvoda te njihovoj izravnoj prodaji. Sufinanciranjem poljoprivrednika kroz Programe razvoja poljoprivrede i razvoj marikulture i ribarstva, Šibensko-kninska županija potiče ulaganja u sadnice, posebice tradicionalnih vrsta, maslina i vinove loze, te u dugotrajnu imovinu. Primjetan je pozitivan rast površina pod ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom - iz tablice pokazatelja ishoda razvidno je kako je s početne vrijednosti od 5.760,3 hektara zemlje ostvaren porast na čak 8.580 hektara u 2024. godini. Pokrenut je projekt „Ajmo lokalno“ s ciljem maksimalnog skraćivanja puta od proizvođača do potrošača, ali i zadržavanja poduzetnika i poljoprivrednika u ruralnim sredinama. Razvijanjem mreže i digitalne platforme „Ajmo Lokalno“ radi se na brendiranju Šibensko-kninske županije kao odredištu kvalitetne i raznovrsne lokalne hrane, prepoznatljive gastronomske baštine i održivog turizma. Sufinancirana su i razna međunarodna natjecanja te je održana tradicionalna manifestacija ocjenjivanja maslinova ulja i vina. Navedeno bi trebalo osigurati generiranje dodatnih prihoda i unaprjeđenje kvalitete života građana posebice ruralnih krajeva, te popularizacije poljoprivrednih aktivnosti posebice unutar mlađe populacije. Iz podataka koji ukazuju na broj subjekata upisanih u Upisnik poljoprivrednih proizvođača može se uočiti blagi pad. Naime, u 2020. godini taj broj iznosio je 5.579, dok je ostvarena vrijednost u 2024. godini 4.884 subjekata. Posljednjih godina zabilježen je blagi pad broja poljoprivrednih proizvođača, a nastao je uslijed toga što je više od 50% gospodarstava u vlasništvu ljudi starijih od 65 godina, što se može pripisati prirodnoj depopulaciji ruralnog stanovništva. Drugi razlog je zakonski okvir koji se odnosi na usklađivanje PG sa Zakonom o OPG-u gdje poljoprivredni potencijal gospodarstva mora imati vlasništvo ili neki drugi oblik raspolaganja poljoprivrednim resursima. Taj broj iz godine u godinu će se smanjivati.

Kao pokazatelj napretka ostvarenog u području ribarstva i akvakulture korišten je indikator ulova u glavnim ribarskim područjima, mjereno u tonama. Vrijednost od koje se polazi je količina ulova u 2021. godini a koja je iznosila 8.480,162 tone. Ostvarena vrijednost u 2023. godini (s obzirom da podaci za 2024. godinu trenutno nisu dostupni) iznosila je 6.853,68. Takvo kretanje može biti posljedica različitih čimbenika poput promjena u vremenskim uvjetima, ali i tržišne potražnje ako se uzme u obzir skokovit rast inflacije i tržišnih cijena u promatranom razdoblju. Također, u trenutku izvještavanja, podaci su još uvijek u procesu validacije.

Šibensko-kninska županija u procesu je modernizacije i unaprjeđenja sektora ribarstva i akvakulture ulaganjima u uspostavu Centra za marikulturu, koji je u proteklom razdoblju izgrađen te su izvršeni završni radovi na objektu i u okolišu, dok je sva oprema nabavljena i instalirana. U ovom izvještajnom razdoblju prijavljen je projekt dodatnog ulaganja u proširenje Centra, te izgradnju i opremanje laboratorija za istraživanje.

Za očekivati je da će se vrijednosti po odabranim indikatorima u sljedećim godinama kretati u skladu sa postavljenim ciljnim vrijednostima.

3. Posebni cilj 3. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uz razvoj kreativnih industrija i kulturnih sadržaja

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 3 realizirala 18.354.536,10 €.

3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.8.26 Udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima u ukupnom broju zaposlenih (zapošljavanje u kulturi), %	4,5 (2021.)	6,0	4,5 (2024.)
OI.02.8.49 Broj posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija na području županije	111.706 (2019.)	130.000	399.795 (2024.)

3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 3

Za potrebe ostvarenja održivog razvoja kulturnih resursa, unutar posebnog cilja 3 provode se sljedeće mjere:

- 3.1. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uključujući unaprjeđenje sustava upravljanja i očuvanja kulturne i povijesne baštine;
- 3.2. Razvoj i poticanje sektora kreativnih i kulturnih industrija.

Područje Šibensko-kninske županije zahvaljujući bogatoj kulturnoj baštini spada u sami svjetski vrh turističkih destinacija. Većina javnopravnih subjekata (JLS) kontinuirano provodi aktivnosti fokusirane na integriranu obnovu kulturne baštine, razvoj popratne interpretacijske infrastrukture te uvođenje inovativnih alata i tehnologije u valorizaciji i prezentaciji kulturne baštine, svjesni koliko te aktivnosti doprinose poboljšanju kompletne turističke ponude. Međutim, prethodno nije moguće ostvariti u punom potencijalu bez stručnih i opremljenih ljudskih kapaciteta koji će svoje znanje, iskustvo i vještine usmjeriti prema pružanju dodane vrijednosti u zaštiti, očuvanju i održivom korištenju kulturne baštine. Prema pokazatelju ishoda koji ukazuje na udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima u ukupnom broju zaposlenih, podatak o udjelu od 4,5% uzet je kao početna vrijednost za 2021. godinu, a ostvarena vrijednost do kraja 2024. godine ostala je u istim okvirima. Iako nije dostignuta ciljana vrijednost od 6%, navedeni podatak treba shvatiti optimistično jer aktivnosti jačanja kulturnog sektora još uvijek nisu poprimile puni intenzitet. Potreban je protek određenog vremena kako bi se proveli natječaji, provjere i realizirali angažmani eksperata u području. Kontinuirano se provode aktivnosti podizanja svijesti javnosti o važnosti održivog upravljanja kulturnim resursima i značaju sektora kulture za regionalno gospodarstvo, turizam i razvoj lokalnih zajednica što će sigurno dovesti do porasta vrijednosti pokazatelja u narednim godinama.

Podatak od 111.706 posjetitelja iz 2019. godine uzet je kao početna vrijednost broja posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija na području županije. Ostvarena vrijednost u 2024. godini iznosi 399.795 posjetitelja. Prikazani napredak ukazuje na predanost svih ustanova u kulturi s područja županije u ostvarenju zacrtanih ciljeva i izgradnji uključivog, otpornog i održivog upravljanja kulturnom baštinom. Unaprjeđenje sustava upravljanja i očuvanja kulturne i povijesne baštine, ključni je korak prema održivom gospodarenju kulturnim resursima.

4. Posebni cilj 4. Razvoj kvalitetnog odgojno-obrazovnog sustava u skladu s potrebama društva i gospodarstva

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 4 realizirala 13.474.283,00 €.

4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.2.60 Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	52 (2021.)	56	50 (2024.)
OI.02.2.33 Omjer učenika i studenata prema nastavnicima i akademskom osoblju prema razini obrazovanja ¹	4,7 (2021.)	4,5	4,5 (2024.)
OI.02.2.17 Postotak stanovništva školske dobi upisanih u više obrazovanje od srednjeg obrazovanja ² , %	35,7 (2021.)	38,0	35,9 (2024.)

4.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 414

Unaprjeđenje kvalitete obrazovanja identificirano je kao jedan od potencijalnih pokretača gospodarstva, ali i cjelokupnog razvoja. Aktivnostima rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i izrade projektne dokumentacije za potrebe širenja prostornih kapaciteta školskih ustanova na području Šibensko-kninske županije, kako bi se kroz modernizaciju i digitalizaciju odgojno - obrazovne infrastrukture potaknulo privlačenje mladog stanovništva, razvoj različitih gospodarskih djelatnosti i podizanje kvalitete života nastoji se doprinijeti provedbi Posebnog cilja 4. Predmetno se nastoji ostvariti provedbom sljedećih mjera:

- 4.1. Ulaganje u odgojno-obrazovni sustav;
- 4.2. Povećanje kvalitete obrazovanja s naglaskom na usklađivanje potreba gospodarstva i ponude rada.

Napredak u provedbi posebnog cilja 4 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja, omjer učenika i studenata prema nastavnicima i akademskom osoblju prema razini obrazovanja i postotak stanovništva školske dobi upisanih u više obrazovanje od srednjeg obrazovanja.

U cilju daljnjeg podizanja društvenog standarda regije i kvalitete života njezinih građana, nastavljena je provedba postojećih i pokretanje novih projekata u području obrazovanja i znanosti. U segmentu obrazovanja nastavljena je provedba EU i ostalih projekata usmjerenih na unaprjeđenje kvalitete obrazovanja te su nastavljene aktivnosti rješavanja imovinsko-

¹ Pokazatelj se odnosi na omjer učenika prema nastavnicima u srednjoškolskom obrazovanju

² Pokazatelj se odnosi na stanovništvo školske dobi od 15 do 25 godina

pravnih odnosa i izrade projektne dokumentacije za potrebe širenja prostornih kapaciteta školskih ustanova na području Šibensko-kninske županije. Također, u narednom razdoblju planirano je ulaganje u uspostavu cjelodnevnog nastave u 6 škola čiji je osnivač Šibensko-kninska županija. Osim postojećih Programa promocije zdravlja, pokrenut je i Program opskrbe školskih ustanova besplatnim zalihama menstrualnih potrepština. Prvi korak u izgradnji prepoznatljivog sustava obrazovanja zahtijeva infrastrukturna unaprjeđenja te shodno većim i brojnijim prostornim kapacitetima, proširenje kadrovskih kapaciteta. Regionalni centra kompetentnosti u strojarstvu – „Ars mechanica“ je izgrađen i u završnoj je fazi prije puštanja u punu funkciju, te je ostvarena potpora za 289 učenika strukovnog obrazovanja. Kroz aktivnosti u centru kompetentnosti koji je usmjeren na provedbu programa i praktikuma za brodomehaniku, automehaniku i dr., značajnim ulaganjima nastoji se osigurati usklađivanje potreba tržišta za stručnim kadrovima obrazovanim u skladu sa najvišim standardima.

Kao jedan od pokazatelja napretka u provedbi posebnog cilja 4 izabran je broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja. U 2021. godini taj broj iznosio je 52, dok ostvarena vrijednost u 2024. godini iznosi 50 kao i u prethodnoj godini. Jasno je kako infrastrukturna ulaganja i proširenja zahtijevaju uvažavanje unaprijed propisanih procedura, pravila i rokova, te je sukladno tome potrebno dodatno vrijeme kako bi se evidentirala pozitivna promjena po predmetnom pokazatelju.

Također, pokazatelj ishoda koji se odnosi na omjer učenika i studenata prema nastavnicima i akademskom osoblju prema razini obrazovanja ne bilježi željenu promjenu. Početna vrijednost u 2021. godini bila je 4,7, dok je ostvarena vrijednost u 2024. zabilježila blagi pad. I ovdje je potrebno napomenuti da kadrovska proširenja i rasterećenja moraju čekati infrastrukturne prilagodbe kako bi se smanjenjem broja učenika i studenata po nastavniku/akademskom osoblju povećala kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa i unaprijedilo prenošenje znanja i vještina krojeno prema potrebama svakog učenika/studenta.

Pokazatelj postotak stanovništva školske dobi upisanih u više obrazovanje od srednjeg obrazovanja za početnu vrijednost ima postotak od 35,7%. Podatak o ostvarenoj vrijednosti ima blagi rast i iznosi 35,9%. S obzirom na kontinuirane aktivnosti podrške modernizaciji visokoškolskih ustanova, povećanja kvalitete i usklađenosti programa s lokalnim potrebama tržišta rada te provođenje digitalizacije obrazovnih ustanova, za očekivati je kako će u sljedećem razdoblju biti ostvaren veći napredak u navedenom području.

5. Posebni cilj 5. Osnaženje kapaciteta i modernizacija javne uprave i civilnog sektora

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 5 realizirala 3.530.900,00 €.

5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.7.35 Broj novih e-usluga za građane	0 (2021.)	3	14 (2024.)
OI.02.13.29 Broj aktivnih udruga na području županije	1.385 (2021.)	1.400	1.155 (2024.)
OI.02.7.37 Broj korisnika e-usluga za poduzetnike	0 (2021.)	170	0 (2024.)

5.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 5

Posebni cilj 5 podrazumijeva poboljšanje poslovnih procesa javne uprave i osiguravanje kvalitetnih javnih usluga za građane, osobito kroz omogućavanje veće participacije građana te uvođenje modernih informacijskih sustava i alata. Modernizirana javna uprava te brzo i pouzdano pružanje javnih usluga prepoznati su kao preduvjeti stvaranja poticajnog poduzetničkog okruženja i boljih životnih uvjeta građana Šibensko-kninske županije. U sklopu posebnog cilja 5 predviđena je provedba sljedećih mjera:

- 5.1. Digitalizacija usluga i procesa javne uprave;
- 5.2. Jačanje kapaciteta i ljudskih potencijala javne uprave;
- 5.3. Razvoj i unaprjeđenje civilnog društva.

Napredak u provedbi posebnog cilja 5 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: broj novih e-usluga za građane, broj aktivnih udruga na području županije i broj korisnika e-usluga za poduzetnike.

Digitalizacija javne uprave dugotrajan je i zahtjevan proces čiji je osnovni cilj da građanima štedi dragocjeno vrijeme, a tijelima javne uprave omogućava bolji i jednostavniji pregled provedenih procesa. Za korisnike e-usluga to znači efikasniji način dobivanja informacija i rješavanja životnih situacija/problema iz vlastitog doma ili ureda bez fizičkih odlazaka na šalter javne institucije. Provode se aktivnosti razvoja digitalnih alata i interaktivnih online platformi za komunikaciju s građanima koji će im omogućiti brzinu i efikasnost u ostvarivanju njihovih zahtjeva: pristup predmetima u rješavanju, prijavu na otvorene javne pozive, pristup informacijama i sl. Također, radi se na educiranju i osposobljavanju kadrova kako bi bili

spremni na aktivnu podršku i efikasno upravljanje poslovnim procesima. Prema indikatorima koji ukazuju na napredak ostvaren u broju novih e-usluga za građane i broju korisnika e-usluga za poduzetnike, u razdoblju od početka provedbe do izrade Godišnjeg izvješća za 2024. godinu bilježi se povećanje e-usluga za građane na 14. Prelazak cjelokupnog javnog sustava na elektroničko pružanje usluga je veoma zahtjevan i skup proces i iziskuje veliki trud u definiranju procesa i potreba. To je proces koji je teško ubrzano provoditi te je potrebno dodatno vrijeme kako bi se realizirala kvalitetna digitalna rješenja koja će biti od stvarnog utjecaja na produktivnost i kvalitetu javne uprave, a time i kvalitetu javnih usluga.

Kontinuirana suradnja s civilnim društvom doprinosi provedbi programa javnih politika. Županija uvažava i potiče taj partnerski odnos aktivnostima podrške kroz provođenje ciljanih Programa. Doniranjem sredstava udrugama civilnog društva s ciljem promicanja razvitka i unaprjeđenja kulturnog, umjetničkog, sportskog i socijalnog života osigurava se jačanje rada civilnog sektora – potiču se aktivnosti zaštite i očuvanje materijalnih i nematerijalnih kulturnih dobara, promicanje vrijednosti Domovinskog rata te zaštita interesa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji, promicanje i zaštita ljudskih prava te poticanje mladih na bavljenje sportom. Ukupno 38 udruga s područja socijalne skrbi i područja Domovinskog rata ostvarilo je pravo na subvencije za svoje djelovanje čime se nastoji i dalje poticati rad civilnog sektora za unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga. U 2021. godini djelovalo je 1.385 udruga, dok se u 2024. godini taj broj povećao na 1.151. Daljnjom provedbom zacrtanih aktivnosti za očekivati je da će se sve veći broj građana odlučiti na aktivan angažman u oblikovanju i provedbi javnih programa i da će se u sljedećim godinama dodatno prekoračiti ciljana vrijednost.

6. Posebni cilj 6. Poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 6 realizirala 23.339.936,00 €.

6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.5.04 Gustoća liječnika (na 10 000 stanovnika), broj liječnika	19,6 (2021.)	19,8	19,6 (2021.)
OI.02.3.70 Broj domova za starije osobe	4 (2021.)	6	7 (2024.)

OI.02.05.51 Rashodi za zdravstvo JLP(R)S, po stanovniku u eurima	25,84 (2022.)	26,54	231,77 (2024.)
--	---------------	-------	----------------

6.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 6

Osiguranje standarda kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga na području županije, provodi se kontinuiranim ulaganjima u rekonstrukciju i adaptaciju postojećeg bolničkog prostora. Modernizacija i prilagodba infrastrukture, jačanje stručnog kadra i promocija zdravog načina života nastoji se ostvariti provedbom sljedećih mjera:

- 6.1. Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture;
- 6.2. Unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga sukladno standardima kvalitete i potrebama zajednice;
- 6.3. Razvoj programa promocije zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti te programa prevencije u sustavu socijalne skrbi;
- 6.4. Razvoj i modernizacija infrastrukture socijalne skrbi;
- 6.5. Unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice.

Napredak u provedbi posebnog cilja 6 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: broj liječnika na 10 000 stanovnika, broj domova za starije osobe i rashodi za zdravstvo izraženi u eurima po stanovniku.

U segmentu zdravstva i socijalne skrbi, nastavljena su ulaganja proračunskih sredstava u rad zdravstvenih i socijalnih ustanova kojima je osnivač županija te ostale aktivnosti iz nadležnosti Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, branitelje i civilne stradalnike iz Domovinskog rata, kako bi se povećala socijalna uključenost i dostupnost zdravstvenih usluga. Kupnja zgrade bivšeg studentskog doma u Šibeniku i ulaganje u projektno-tehničku dokumentaciju omogućiti će povećanje kapaciteta za smještaj starijih osoba što će uvelike poboljšati situaciju sa brojem raspoloživih kapaciteta. Također, nastavljeno je ulaganje u izradu projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju nove bolnice u Šibeniku i urbanu preobrazbu prostora bolnice. Sufinanciraju se različiti projekti i programi iz područja zdravstva. Unutar posebnog cilja 6, provode se ciljane aktivnosti jačanja kapaciteta stručnog osoblja u sustavu zdravstvene i socijalne skrbi. Navedeno podrazumijeva infrastrukturne zahvate kao i zapošljavanje dodatnog stručnog osoblja kao i sufinanciranje specijalizacija, te stipendiranje stručnjaka deficitarnih zanimanja. U proteklom razdoblju nisu bile dostupne nove informacije vrijednosti pokazatelja ishoda gustoća liječnika na 10 000 stanovnika stoga su navedene početne vrijednosti. No,

nastavit će se kontinuirano provoditi mjere i aktivnosti koje će, završetkom infrastrukturnih pothvata i zapošljavanjem dodatnog stručnog osoblja, rezultirati napretkom u provedbi posebnog cilja.

Broj domova za starije osobe po stanovniku je isti 2024. kao i 2023., ali je veći u odnosu na ciljanu vrijednost i iznosi 7.

Izražen je veliki napredak po povezanom pokazatelju i izdvajanja za zdravstvo po stanovniku u 2024. godini iznosila su čak 231,77 EUR.

7. Posebni cilj 7. Promicanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 7 realizirala 271.700,00 €.

7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.05.50 Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene ³ , ha	0 (2021.)	5	
OI.02.13.38 Udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga u županiji, %	16,7 (2021.)	23,0	52,5 (2024.)

7.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 7

Promocija aktivnog i zdravog života te uključenost građana u sportske i rekreativne programe nastoji se ostvariti poboljšanjem dostupnosti sportsko-rekreativne infrastrukture te promocijom sportskih sadržaja. Opisana nastojanja ostvaruju se provedbom sljedećih mjera:

- 7.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreativne infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture;
- 7.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja.

³ Pokazatelj se odnosi na novoizgrađene površine, stoga je početna vrijednost 0 ha.

Napredak u provedbi posebnog cilja 7 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: površina novoizgrađenih građevinskih područja sportsko - rekreativne namjene i udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga u županiji.

Navedeni pokazatelji nastoje se ostvariti iniciranjem i stvaranjem zajedničkih programa na nivou županije značajnih za razvoj sporta i zdravlja lokalne zajednice, razvojem i poboljšanjem koordinacije i komunikacije na svim razinama sporta kroz Zajednicu sportova Šibensko-kninske županije, te poticanjem sportskih klubova i sportaša, saveza i zajednica na masovnijiu i kvalitetniju sportsku djelatnost s ciljem kvalitetnog zadovoljavanja javnih potreba građana u sportu. Nastavljena su ulaganja u sanaciju unutrašnjosti sportskih dvorana i pripadajućih sanitarnih čvorova i svlačionica čime se ostvaruje doprinos razvoju sportsko - rekreacijske infrastrukture ulaganjem u sportsko - rekreacijske objekte za sport u funkciji obrazovanja. S obzirom da je brojna projektna dokumentacija za rekonstrukciju ili gradnju nove sportsko - rekreacijske infrastrukture u fazi izrade, pokazatelj ishoda koji se odnosi na površinu izgrađenih građevinskih područja sportsko - rekreativne namjene za sada ne prikazuje promjene u odnosu na početne vrijednosti. U narednom razdoblju, planirana su značajna infrastrukturu ulaganja u dogradnju i/ili izgradnju školskih sportskih dvorana za što je u tijeku izrada projektne dokumentacije i prijava projekata na EU natječaje.

U promicanju zdravog, aktivnog i kvalitetnog života značajno doprinose aktivnosti promocije i kreiranja sportsko/rekreativno/edukativnog sadržaja pri čemu glavni doprinos pruža civilno društvo djelovanjem kroz udruge za promicanje sporta i zdravog načina života. U odnosu na udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga u županiji, ostvaren je značajan napredak u protekloj godini provedbe. Početna vrijednost na samom početku provedbe iznosila je 16,7%, dok je ostvarena vrijednost u 2024. godini 52,5%., Zainteresiranost građana za razvoj kulture aktivnog načina života poticajna je, te će se slijedom toga nastaviti provoditi aktivnosti u smjeru osiguravanja dostupnosti sportskih i rekreativnih programa.

Početna vrijednost pokazatelja ishoda Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene je povećana s 0 na 1 izgradnjom sportske dvorane Račice u Vodicama. Dvorana ima nešto manje od 2600 m², a projektirana je tako da omogućava neovisno korištenje prostora trodijelne dvorane i prostora teretane s malom dvoranom i klupskom prostorijom, a opremljena je za treninge sportaša, rekreaciju građana, rukometne, košarkaške, malonogometne utakmice te natjecanja drugih dvoranskih sportova. U dvorani će se moći održavati koncerti i druga javna i društvena događanja. Dvorana sadrži sportsko borilište s rukometnim terenom,

glavnim košarkaškim i odbojkaškim igralištem te s tri pomoćna košarkaška terena, a može se podijeliti u zasebne segmente, dok je kapacitet gledališta oko 600 mjesta. Prateće prostorije uključuju dvoransko spremište ispod tribina, tri sklopa svlačionica i praonica, svlačionice za trenere i delegate, dodatnu malu dvoranu s pripadajućim spremištem, teretanom i svlačionicama te sanitarnim prostorima za posjetitelje. Skate park najveći je i najsuvremeniji poligon ovog sporta u Hrvatskoj. Modernim projektom, mekanih podloga prilagođenih skejterima, s uređenim okolišem i infrastrukturom ovaj je park idealan za odražavanje državnih i međunarodnih natjecanja.

8. Posebni cilj 8. Povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelj i mlade

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 8 realizirala 2.000,00 €.

8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.13.21 Broj kućanstava i stambenih jedinica	102.835 (2021.)	105.000	133.930 (2023.)
OI.02.2.60 Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	52 (2020.)	56	50 (2024.)
OI.02.13.25 Broj završenih stanova	247 (2020.)	374	907 (2023.)

8.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 8

Prioritet županijske politike je na preokretanju dugogodišnjih negativnih trendova koji su prisutni u cijeloj državi pa tako i na području Šibensko-kninske županije, što je posebice izraženo u zaobalnim gradovima i općinama te otočnim naseljima. Stvaranje stimulativnog demografskog ozračja, razvoj dostupne i rasprostranjene društvene infrastrukture u funkciji zadovoljenja svakodnevnih životnih potreba obitelji i mladih, smanjivanjem regionalnih razlika. Posebni naglasak stavlja se na djecu, učenike, studente, mlade obitelji i osobe s invaliditetom. Navedeno se nastoji ostvariti provedbom mjera:

- 8.1. Stvaranje demografski poticajnog okruženja usmjerenog obiteljima;
- 8.2. Unaprjeđenje dostupnosti javnih sadržaja i površina za mlade i obitelji.

Napredak u provedbi posebnog cilja 8 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: broj kućanstava i stambenih jedinica, broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja i broj završenih stanova.

Kroz implementaciju programa stipendiranja učenika i studenata, poboljšanje dostupnosti društvene infrastrukture i sportskih rekreativnih sadržaja na ključnim lokacijama, s posebnim fokusom na manje razvijene sredine, te prilagodbu infrastrukture i društvenih aktivnosti potrebama obitelji, djece i osoba s invaliditetom, stvaraju se preduvjeti za unapređenje kvalitete života svih građana. Premda provedba mjera u sklopu posebnog cilja 8 nije u direktnoj nadležnosti županijske uprave, županija nastoji unaprijediti dostupnost društvene infrastrukture koju koriste mlade obitelji, u prvom redu dostupnost dječjih vrtića. Ostvareni pokazatelj od 50 dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja u 2024. godini, jednak je kao i 2023. godine. Svjesnost o potrebi ulaganja u infrastrukturu za predškolski odgoj postoji u svim JLS-ovima na području županije, te su prisutna konstantna ulaganja u sustav.

Osiguravanje preduvjeta za provedbu programa poticajne stanogradnje koja se posljednjih godina kontinuirano provodi, početna vrijednost od 247 završenih stanova porasla je na 907 stanova. Tako je premašena ciljana vrijednost od 347 stanova znatno i to za čak 142%. Daljnjom suradnjom sa državnim i lokalnim resorima, nastavit će se učinkovito provoditi aktivnosti povećanja stambenog fonda za stambeno zbrinjavanje ciljnih skupina.

Povećanje smještajnih kapaciteta ogleda se i u ukupnom povećanju broja kućanstava i stambenih jedinica. S obzirom da nisu dostupni podaci za 2024. godinu, prema DZS u 2023. godini broj kućanstava i stambenih jedinica povećao se za 31.095 jedinica u odnosu na početnu vrijednost, ali se smanjio u odnosu na 2022. godinu kad je ostvarena vrijednost pokazatelja bila 141.256 jedinica.

9. Posebni cilj 9. Jačanje otpornosti i sigurnosti Šibensko-kninske županije

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 9 realizirala 7.413.164,10 €.

9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
--------------------------	---------------------------	--------------------------	---

OI.02.16.57 Broj požara na 10 000 stanovnika	86,2 (2020.)	75,0	50,63 (2024.)
OI.02.11.43 Broj prometnih nesreća	877 (2021.)	860	1208 (2024.)

9.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 9

U središtu interesa cijele županijske administracije je dobrobit njezinih građana i očuvanje uobičajenog načina života. Prirodne katastrofe, ali i nesreće uzrokovane djelovanjem čovjeka osnažuju svijest o potrebi za proaktivnim pristupom i usklađenom upotrebom relevantnih raspoloživih resursa u upravljanju sigurnosnim rizicima. Smanjenje navedenih rizika i suočavanje s njihovim posljedicama uključuje kontinuirano unaprjeđivanje sposobnosti sustava civilne zaštite i sigurnosti javnih i prirodnih površina kroz jačanje kapaciteta i koordinaciju sudionika lokalne i regionalne razine. Izgradnju stabilnog, otpornog i modernog sustava civilne zaštite te ublažavanje prirodnih i antropogenih rizika, županija nastoji ostvariti provedbom sljedećih mjera:

- 9.1. Unaprjeđenje sustava civilne zaštite
- 9.2. Ulaganje u povećanu sigurnost javnih i prirodnih površina

Napredak u provedbi posebnog cilja 9 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: broj požara na 10 000 stanovnika i broj prometnih nesreća.

Antropogeni rizici uvjetovani su izričito ljudskim faktorom, a na prostoru Šibensko-kninske županije izdvajaju se požari i tehničko-tehnološke eksplozije. Iako požar može nastupiti prirodnim procesom, u naseljenim područjima najčešće je uzrokovan antropogenim utjecajem. Toplinski valovi u kombinaciji sa sušom uzrok su požara čemu posebno pogoduju rasprostranjene šume alepskog bora koje karakterizira laka zapaljivost. Iz tih razloga je i indeks opasnosti do požara znatno veći od nacionalnog prosjeka. Od prirodnih rizika na području Šibensko-kninske županije, najviše se ističe velik broj šumskih požara posebice tijekom ljetnih mjeseci. U tom smjeru, kontinuirano se provode preventivne aktivnosti zaštite od požara, koje uključuju revitalizaciju šumskih i požarnih putova te modernizaciju vatrogasnih, HGSS i povezanih postrojbi. Značajna ulaganja u vatrogastvo, kako u infrastrukturu tako i u sofisticiranu opremu, sigurno su doprinijela ostvarenim rezultatima promatranog pokazatelja ishoda koji se odnosi na broj požara na 10.000 stanovnika. Početna vrijednost iz 2020. godine iznosila je 86,2, dok je ostvarena vrijednost pokazatelja za 2024. godinu 50,63. Ciljne vrijednosti od 75 premašene su za čak 32 % što dovodi do zaključka da su sve provedene mjere i ulaganja već dale izvrsne rezultate.

Početna vrijednost pokazatelja broja prometnih nesreća za 2021. godinu iznosi 877, a vrijednost pokazatelja za 2024. godinu je 1208 što čini povećanje od čak 36%. Unatoč aktivnostima jačanja sigurnosti javnih površina u urbanim prostorima, ali i sustavnu modernizaciju kapaciteta nadležnih institucija, razvidno je da je potrebno uložiti dodatne napore za ostvarenje smanjena broja prometnih nesreća.

10. Posebni cilj 10. Digitalna transformacija društva i gospodarstva

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 10 realizirala 900,00 €.

10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.7.21 Mobilni širokopojasni pristup, %	94,7 (2021.)	96,0	94,7 (2023.)
OI.02.7.22 Brzi širokopojasni pristup, %	18,1 (2021.)	25,0	27 (2023.)
OI.02.7.05 Kućanstva sa širokopojasnim pristupom, %	52,1 (2021.)	60,0	51,7 (2023)

10.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 10

Kroz posebni cilj 10, županija usmjerava napore prema povećanju pokrivenosti područja telekomunikacijskom infrastrukturom kao i prema razvoju digitalnih vještina i kompetencija za radna mjesta u digitalnom društvu. Potonje nastoji ostvariti provedbom dviju mjera:

- 10.1. Razvoj širokopojasne infrastrukture;
- 10.2. Razvoj digitalnih kompetencija i digitalnih radnih mjesta.

Napredak u provedbi posebnog cilja 10 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: mobilni širokopojasni pristup, brzi širokopojasni pristup i postotak kućanstava sa širokopojasnim pristupom.

Svjesnost o potrebi iste dostupnosti pristupu širokopojasnom internetu, poglavito u zaobalju i na otocima, za osiguravanje jednakih mogućnosti za iskorištavanje potencijala digitalizacije i aktivno sudjelovanje u digitalnoj transformaciji društva, glavni je motiv za povećanje napora prema povećanju pokrivenosti područja telekomunikacijskom infrastrukturom kao i prema razvoju digitalnih vještina i kompetencija za radna mjesta u digitalnom društvu. Izrađene su

konačne verzije Planova razvoja širokopojasne infrastrukture Šibensko-kninske županije te su iste odobrene od strane Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM), čijom će se realizacijom dati doprinos podizanju kvalitete života građana županije, osobito otočnog i zaobalnog prostora te će se ostvariti preduvjet razvoja suvremenih vrsta gospodarskih djelatnosti. Pokrivenost kućanstava mrežama vrlo velikog kapaciteta iznosi 27%. Za projekte iz Šibenske županije iskazani su interesi operatera za dva projekta i to Projekt 1 (Primošten-Rogoznica-Bilice) i Projekt 6 (Knin, Biskupija, Kijevo, Cijvljane). Slijedi izgradnja infrastrukture od strane zainteresiranih operatera, te se očekuje porast pokrivenosti kućanstava u narednom razdoblju. U ovom trenutku nisu dostupni svježi podaci pokazatelja ishoda. Vodeći računa o činjenici kako ulaganja u telekomunikacijsku infrastrukturu zahtijevaju određeno vrijeme kako bi se realizirala, u narednom razdoblju provedbe moguće je očekivati rast vrijednosti po odabranim indikatorima.

Zbog potencijala područja županije kao destinacije digitalnih nomada planira se izgradnja potrebne infrastrukture i razvoj dodatnih sadržaja i usluga koje će privući digitalne nomade, s fokusom na otoke i zaobalje.

11. Posebni cilj 11. Razvoj održivog sustava zaštite okoliša, očuvanja prirodne baštine i upravljanja prirodnim resursima

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 11 realizirala 6.367.243,10 €.

11.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.6.11 Kupališta s izvrsnom kvalitetom vode prema mjestu, %	97 (2021.)	99	98,1 (2024.)
OI.02.6.62 Rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku, u kunama	53,31 (2021.)	59,72	28,2 (2024.)

11.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 11

Osiguravanje zdravog ekosustava – pitke vode, čistog zraka i kakvoće mora, omogućuje građanima da vode zdrav i produktivan život, ostvaruju vlastite potencijale i pridonose razvoju cijele županije. Provedbom posebnog cilja 11, teži se očuvanju i valorizaciji prirodnih vrednota

te razvoju zelenog, održivog i otpornog urbanog prostora. To se nastoji ostvariti kroz sljedeće mjere:

- 11.1. Unaprjeđenje zaštite od onečišćenja i degradacije tla, mora i zraka te doprinos zaštiti okoliša;
- 11.2. Poticanje održivog upravljanja i valorizacije prirodne baštine;
- 11.3. Podrška mjerama zelene urbanizacije i zelene tranzicije integriranjem zelene infrastrukture;
- 11.4. Revitalizacija zapuštenih i nedovoljno korištenih prostora;
- 11.5. Povećanje otpornosti na posljedice klimatskih promjena te na prirodne i antropogene rizike.

Napredak u provedbi posebnog cilja 11 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: udio kupališta s izvrsnom kvalitetom vode prema mjestu i rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku.

S obzirom da se Šibensko-kninska županija prvenstveno deklarira kao županija koja želi biti i ostati „zelena“ što podrazumijeva zdrav, održiv i funkcionalan ekosustav te očuvanu bioraznolikost, očuvanje okoliša bilo je i ostati će jedan od prioriteta županijske administracije. To se nastoji ostvariti uključivanjem u različite projekte s ciljem ojačavanja inovacijskih ekosustava i poboljšanja pristupa izvrsnosti za sve aktere istraživanja i inovacija kroz prekograničnu suradnju na zajedničkoj strategiji i uz dodavanje vrijednosti lanaca unutar područja eko - inovativnih tehnologija za zdrava i produktivna mora. Šibensko-kninska županija počela je s provedbom projekta SEATECHUB u sklopu EU programa HORIZON, čiji je glavni cilj ojačati inovacijske ekosustave i poboljšati pristup izvrsnosti za aktere istraživanja i inovacija kroz prekograničnu suradnju na zajedničkoj strategiji i uz dodavanje vrijednosti lanaca unutar područja eko-inovativnih tehnologija za zdrava i produktivna mora. Također, županija financira i rad DIH-a, (Digitalni Inovacijski HUB InnovaMare), koji predstavlja središnje mjesto za transfer tehnologije, jačanje suradnje i povezivanja dionika na prekograničnoj i transnacionalnoj razini iz javnog, privatnog i znanstveno-istraživačkog sektora, u digitalnoj i zelenoj transformaciji plave ekonomije.

Prema pokazatelju ishoda kupališta s izvrsnom kvalitetom vode prema mjestu, ostvaren je napredak te je s početne vrijednosti od 97% u 2021. godini ostvaren pomak na 98,1% u 2024. godini, Tim pomakom, praktički je u potpunosti ostvarena ciljana vrijednost. Obzirom da

kakvoća mora iziskuje sinergiju provedbe nekoliko aktivnosti, iz priloženog rezultata razvidna je dinamika angažmana u provedbi ovog posebnog cilja.

U 2021. godini rashodi za zaštitu okoliša na području županije su iznosili 53,31 EUR po stanovniku, dok u 2024. godini iznose 28,2 EUR. Smanjenje proračunskih sredstava u području zaštite okoliša u odnosu na ciljnu vrijednost od 59,72 EUR rezultat je određenih korekcija i prenamjene proračunskih sredstava te završetka provedbe aktivnosti projekata iz sektora. Zapuštena (*brownfield*) područja važan su razvojni resurs Šibensko-kninske županije. S tim u vezi, ulažu se naporu u izradu baze tih područja te drugih zapuštenih i napuštenih prostora čijom će se obnovom navedeni prostori staviti u funkciju zajednice. Također, osigurava se razvoj infrastrukture za smanjenje rizika od plavljenja pomoću rješenja temeljenih na prirodi, ulaže se u razvoj lukobrana te provode edukacije o klimatskim promjenama, načinu uvođenja obnovljivih izvora energije i energetske štedljivoj gradnji. Intenzitet aktivnosti županije na području zaštite okoliša će u sljedećim godinama rasti, rezultat čega će biti izdvajanje dodatnih proračunskih sredstava za ovu kategoriju.

12. Posebni cilj 12. Zelena i energetska tranzicija

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 12 realizirala 3.363.287,10 €.

12.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.6.18 Stupanj recikliranja komunalnog otpada, %	12,1 (2020.)	25,0	12,1 (2020.)
OI.02.6.65 Ostvareni gubici u vodovodnoj mreži, %	50-80 (2020.)	40-50	50-80 (2023.)
OI.02.6.37 Potrošnja primarne energije, TJ	5.919,30 (2021.)	5.800,91	6.304,1 (2022.)

12.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 12

Provedbom mjera posebnog cilja 12, županija želi osigurati pristupačnu, sigurnu i kvalitetnu opskrbu energijom i spriječiti energetske gubitke, što će pridonijeti smanjenju upotrebe fosilnih goriva i emisija stakleničkih plinova, kao i ublažavanju rizika od klimatskih promjena. Zelena i energetska tranzicija ostvarit će se provedbom triju mjera:

- 12.1. Razvoj infrastrukture i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u privatnom i javnom sektoru;

- 12.2. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i poticanje prijelaza na kružno gospodarstvo;
- 12.3. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti vodoopskrbne infrastrukture te sustava odvodnje i obrade otpadnih voda, kao i ostalih oblika komunalne infrastrukture.

Napredak u provedbi posebnog cilja 12 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: stupanj recikliranja komunalnog otpada, ostvareni gubici u vodovodnoj mreži i potrošnja primarne energije.

U tijeku je izrada Plana gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije. Provedbom mjere planiraju se ostvariti ključne aktivnosti korištenja modela kružnog gospodarenja, uspostave centara za ponovnu uporabu materijala, unaprjeđenja sustava zbrinjavanja otpada, promocije i edukacije lokalnog stanovništva o važnosti održivog gospodarenja otpadom i nužnosti recikliranja i aktivnosti poticanja kućnog kompostiranja, što uključuje i nabavu i distribuciju kućnih kompostera te edukaciju putem radionica i promotivnih materijala. U okviru većih aktivnosti vezanih uz gospodarenje otpadom, izdana je Dozvola za gospodarenje neopasnim i inertnim otpadom Centru za gospodarenje otpadom „Bikarac“. Za pokazatelj stupnja recikliranja otpada, u vrijeme izrade Godišnjeg izvješća, nisu dostupni podatci pa nije moguće mjeriti napredak u provedbi posebnog cilja 12 u ovom dijelu.

U svrhu uvođenja energetski učinkovitijih rješenja u privatni i javni sektor te u svrhu podrške obnovljivim izvorima energije radi osiguranja energetske neovisnosti te poticanja niskougljičnog razvoja gospodarstva i poticanja primjene zelenih rješenja zasnovanih na prirodi u okvirima urbane obnove i revitalizacije, provodi se Akcijski plan energetske učinkovitosti ŠKŽ za razdoblje 2022. – 2024. godine. U tijeku je izrada i novog Akcijskog plana energetske učinkovitosti Šibensko-kninske županije za razdoblje 2025. - 2027. U proteklom razdoblju postavljene su fotonaponske elektrane i na krovove 5 osnovnoškolskih objekata. Uvođenje obnovljivih izvora energije u svakodnevicu svakog građana dug je proces koji pretpostavlja postojanje dostupne i raširene infrastrukture.

Prema indikatoru koji se odnosi na potrošnju primarne energije, u 2021. godini potrošnja je iznosila 5.919,30 TJ, dok je u 2022. godini potrošnja povećana na 6.304,1 TJ i s obzirom da nije dostupan podatak za 2024. godinu, razvidno je da trend rasta potrošnje primarne energije ostavlja negativan utisak na napore županije u suzbijanju takvih kretanja. Županija će nastaviti kontinuirano i pojačano provoditi aktivnosti energetske tranzicije te se može očekivati da će u

narednom razdoblju, završetkom energetske obnove određenog dijela fonda zgrada i provođenjem edukacijskih aktivnosti, ostvariti pozitivno kretanje prema ciljanoj vrijednosti.

Kao što je vidljivo iz tablice pokazatelja ishoda, podatci za ostvarene gubitke u vodovodnoj mreži ostaju isti kao i na početku provedbe. Šibensko-kninska županija sufinancirala je 8 projekata izrade projektne dokumentacije za projekte razvoja i obnove vodoopskrbnog sustava. Obzirom da je riječ o infrastrukturnim proširenjima i prilagodabama, kratak period od početka provedbe nije dovoljan za evidentiranje promjene.

13. Posebni cilj 13. Razvoj održive mobilnosti

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 13 realizirala 5.405.620,00 €.

13.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.11.24 Ukrcani i iskrcani putnici u svim lukama prema smjeru putovanja	105.172 (2020.)	200.000	414.444 (2024.)
OI.02.11.44 Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	39 (2021.)	45	70 (2024.)

13.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 13.

Promet je horizontalna poveznica svih gospodarskih aktivnosti i nastojanja za povećanjem kvalitete života ljudi, ali i sektor koji nudi velike prilike za stvaranje novih radnih mjesta. Težnja je uspostaviti inovativan, siguran i ekološki prihvatljiv protočni prometni sustav prilagođen potrebama svih stanovnika. Navedeno se nastoji ostvariti provedbom mjera posebnog cilja 13:

- 13.1. Unaprjeđenje cestovnog prometa;
- 13.2. Unaprjeđenje pomorskog prometa;
- 13.3. Unaprjeđenje pješačkog i biciklističkog prometa;
- 13.4. Modernizacija i povećanje dostupnosti javnog prijevoza.

Napredak u provedbi posebnog cilja 13 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: broj ukrcanih i iskrcanih putnika u svim lukama prema smjeru putovanja i broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon.

Putem županijske lučke uprave, vodi se kontinuirana briga o gradnji, održavanju, upravljanju, zaštiti i unapređenju pomorskog dobra koje predstavlja lučko područje, ulaže se u gradnju i održavanje lučke podgradnje, osigurava se trajni i nesmetani lučki promet te tehničko-tehnološko jedinstvo i sigurnost plovidbe. Provedbom predviđenih mjera želi se zaokruženo unaprijediti i osigurati adekvatna unutarnja i vanjska mobilnost građana i turista na području županije. Prema indikatoru ukrcanih i iskrcanih putnika u svim lukama prema smjeru putovanja, u 2020. godini Šibensko-kninska županija brojila je 105.172 putnika, a u 2024. godini čak 414.444 putnika. Potonja vrijednost je u ovom kratkom razdoblju provedbe prekoračila ciljanu vrijednost za + čak 107 %. Potrebno je uvažiti činjenicu kako je za početnu vrijednost izabrana 2020. godina koja je uvelike bila pod utjecajem pandemijskih zbivanja, ali kako je ostvarena vrijednost više od 4 puta veća od ciljane, nije pogrešno zaključiti kako se jedan dio rasta u priljevu putnika može zahvaliti aktivnostima razvoja, obnove i širenja infrastrukture, kao i primjeni pametnih rješenja u prometu.

Prema tablici pokazatelja ishoda, vrijednosti za broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon ukazuju na izrazito pozitivno kretanje. U 2021. godini na području županije bilo je 39 punionica, dok je do kraja 2024. godine taj broj porastao na 70 punionica, što je premašilo ciljanu vrijednost za 55%. Iz priloženog se može zaključiti kako aktivnosti modernizacije i unaprjeđenja prometne funkcionalnosti već u kratkom roku imaju potencijal ostvariti napredak.

14. Posebni cilj 14. Poticanje ravnomjernog razvoja otoka, potpomognutih i brdsko-planinskih područja

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 14 realizirala 6.636,00 €.

14.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.13.36 Broj JLS koje imaju indeks razvijenosti ispod 100	15 (2021.)	13	11 (2024.)
OI.02.13.22 Udio stanovništva koje živi na otocima u ukupnom broju stanovnika županije, %	4,1 (2021.)	4,3	4,1 (2021.)

14.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 14

Područje Šibensko-kninske županije obilježavaju velike unutarnje razlike u stupnju razvoja. S jedne strane nalazi se gospodarski i demografski razvijeno priobalje, dok s druge strane zaobalje i otoke karakterizira pad ili nepostojanje poduzetničke aktivnosti, nepovoljna demografska slika i neiskorišteni turistički potencijali. Takve razlike u stupnju razvoja prepreka su ostvarivanju lokalnih ekonomskih i životnih prilika na području županije. Iz tog razloga, ulaganja u ravnomjeren razvoj nezaobilazna su sastavnica održivog i trajnog rasta, demografskog oporavka, jačanja socijalne pravednosti i društvenog povjerenja. Kroz poseban cilj 14, županija želi uvažiti specifične razvojne poteškoće i ograničenja otoka, potpomognutih i brdsko-planinskih područja provedbom dviju mjera:

- 14.1. Poticanje revitalizacije gospodarstva i društva na otocima i razvoj pametnih otoka;
- 14.2. Poticanje revitalizacije gospodarstva i društva potpomognutih i brdsko-planinskih područja.

Napredak u provedbi posebnog cilja 14 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: broj JLS koje imaju indeks razvijenosti ispod 100 i udio stanovništva koje živi na otocima u ukupnom broju stanovnika županije.

Ravnomjerni regionalni razvoj sa pozitivnim stopama gospodarskog rasta, demografskog oporavka i energetske i turističke procvat depriviranih područja, misija su na kojoj se kontinuirano radi provedbom svih aktivnosti županijske administracije. Posebno se to odnosi na razvoj ciljanih programa poticanja razvoja zaobalja i otoka. Od ukupno 259 otoka, otočića i hridi na području Šibensko-kninske županije, uz sedam stalno nastanjenih otoka, njih 17 je povremeno naseljeno. Otoci Šibensko-kninske županije suočeni s razvojnim izazovima koji proizlaze iz nepovoljnih demografskih pokazatelja većine otoka: rijetke naseljenosti, ograničene dostupnosti javnih usluga i infrastrukture te slabe opskrbljenosti centralnim funkcijama zbog kojih postoji učestala potreba za putovanjima na kopno. Također, kao vrlo bitni razvojni problemi otoka ističu se i slaba prometna povezanost otoka s kopnom te međusobno, degradacija okoliša uslijed onečišćenja mora te izloženost klimatskim promjenama, ograničenja u opskrbi energijom i vodom te neadekvatna infrastruktura za odvodnju otpadnih voda. Njegovanje tradicionalnih djelatnosti (koraljarstvo, ribolov i poljoprivreda) uz jačanje turističke valorizacije otoka s naglaskom na kulturnu baštinu i kulturni turizam, potencijali su otočnog razvoja koje je potrebno usmjeravati i razvijati u duhu održivosti i očuvanja temeljnih otočnih resursa, uz istovremeno ublažavanje efekata sezonalnosti

ekonomske aktivnosti. Otoci ipak posjeduju značajan neiskorišteni potencijal za razvoj alternativnih oblika turizma pa se u tom smjeru razvijaju poticaji za razvoj otočnih proizvoda, pruža podrška projektima razvoja otočne turističke destinacije i slično.

U tijeku je priprema projekata predviđenih za ulaganja u razvoj otoka u okviru Teritorijalne strategije razvoja otoka kao dodatka Planu razvoja ŠKŽ kojom je predviđeno kapitalno ulaganje u projekte na području JLS-ova koji u svom administrativnom području imaju otoke: gradovi Šibenik i Vodice, te općine Murter-Kornati, Tisno i Tribunj. Teritorijalnom strategijom omogućiti će se ulaganje u projekte na otocima čija je svrha poticanje revitalizacije gospodarstva i stanovništva otoka kroz aktivnosti revitalizacije primarnih djelatnosti, razvoj selektivnih oblika turizma i turističkih proizvoda te poticanje kulturnih sadržaja. Zaokruženi pristup preslikava se i na aktivnosti u zaobalju. Specijaliziranim programima podrške (Program razvoja poljoprivrede, Program potpora razvoja ribarstva i marikulture, Program sufinanciranja projekata razvoja i unapređenja lovstva) usmjerenima na revitalizaciju potencijala primarnih djelatnosti uz povezivanje sa sektorom turizma, županija kontinuirano potiče i podržava aktivnosti razvoja poljoprivredne infrastrukture i novih tehnologija, ali i očuvanja tradicionalnih vrijednosti. Organizacijom raznih sajмова (agroturizam, oleoturizam, gastronomski turizam) radi se na konstantnoj promociji i privlačenju aktivnosti i turista izvan administrativnog županijskog središta.

Prema indeksu razvijenosti ispod vrijednosti 100 nalaze se i otočna područja i potpomognuta i brdsko-planinska područja. Kod indikatora vezanog uz broj jedinica lokalne samouprave ispod indeksa 100, došlo je do pomaka od početne vrijednosti 15, te on sad iznosi 11 kao i 2023. godine. To samo potvrđuje činjenicu da se područje Šibensko-kninske županije razvija u pozitivnom smjeru i da će u narednom razdoblju ti pokazatelji biti još i bolji.

Situacija s pokazateljem koji se odnosi na udio stanovništva koje živi na otocima u ukupnom broju stanovnika županije ostala je nepromijenjena s obzirom da nema novih službenih podataka nakon popisa stanovništva 2021.

15. Posebni cilj 15. Razvoj pametnih i održivih gradova i sela u kontekstu jačanja pozicije regionalnog gospodarstva

Šibensko-kninska županija u 2024. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 15 nije realizirala proračunska sredstva.

15.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.13.09 Stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja	52.464 (2011.)	53.800	48.494 (2021.)
OI.02.14.55 Ugovorena sredstva fondova EU u BDP -u županije ⁴ , %	0 (2021.)	30	24,01(2024.)
OI.02.4.28 Ocjena konkurentnosti županije u odnosu na EU regije ⁵ , %	55,1(2019.)	60,0	77 (2024.)

15.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 15

Politike usmjerene na povećanje gospodarske konkurentnosti i inovacija prilagođavaju se specifičnim lokalnim izazovima koji proizlaze iz razlika u gustoći naseljenosti, povezanosti s urbaniziranim središtima te razlika povezanih s prirodnim i ljudskim kapitalom. U središtu ovog posebnog cilja nalaze se nastojanja za uspostavom pametnih, učinkovitih, održivih i inovativnih ekosustava gradova i sela definiranih strateškim lancima vrijednosti. Potonje nije moguće ostvariti bez stabilne i čvrste suradnje poslovnog, znanstvenog, javnog sektora i građana. Unutar posebnog cilja 15, provodi se sljedeća mjera:

- 15.1. Poticanje održivog razvoja urbanih područja te razvoj pametnih gradova i sela.

Napredak u provedbi posebnog cilja 15 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja, udio ugovorenih sredstava fondova EU u BDP -u županije i ocjena konkurentnosti županije u odnosu na EU regije.

S obzirom da će se u narednom vremenskom razdoblju na području Šibensko-kninske županije provoditi značajni broj projekata u okviru Integriranog teritorijalnog programa za razdoblje 2021.-2027. (Strategija razvoja urbanog područja grada Šibenika 2021.-2027., ITU Šibenik-Bilice-Skradin) kao i projekti u okviru Teritorijalne strategije razvoja otoka Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027., naredna izvješća o provedbi Plana razvoja svjedočit će o prioritetnim razvojnim ulaganjima na području županije. Ako se prati napredak u provedbi posebnog cilja 15 prema tablici pokazatelja ishoda, može se govoriti o manjim pozitivnim kretanjima.

⁴ Pokazatelj se odnosi na stanje tijekom provedbe Plana.

⁵ BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći (SKM).

Prema pokazatelju broja stanovništva koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja, referentna početna vrijednost je ona prema Popisu stanovništva iz 2011. godine gdje iznosi 52.464 stanovnika. Prema Popisu stanovništva 2021., ostvarena vrijednost iznosi 48.494 stanovnika. Obzirom da je između dva Popisa stanovništva zabilježen opći demografski pad, u ovom trenutku nije moguće relevantno ocijeniti provedbu posebnog cilja u ovom segmentu.

U 2024. godini nastavljen je proces daljnjeg jačanja kapaciteta županijskih upravnih tijela, sukladno županijskim ovlastima i proračunskim mogućnostima. Osobita pažnja bila je usmjerena na uspješnije i učinkovitije korištenje financijskih sredstava iz fondova Europske unije, državnog i županijskog proračuna te drugih izvora financiranja. Također, županija je bila aktivno uključena i u projekte koje su provodile Javne ustanove Razvojna agencija Šibensko-kninske županije te Priroda Šibensko-kninske županije. Prema ugovorenim sredstvima fondova EU u BDP-u stanovnika u 2024. godini ugovoreno je 24,01% sredstava. Imajući u vidu da je ovo tek početak nove financijske perspektive, za očekivati je da će aktivnosti županije na poticanju i razvijanju EU projekata te razvoju vještina i kapaciteta potrebnih za uspješnu izradu i provedbu EU projekata rezultirati značajnijim postotkom u nadolazećem razdoblju provedbe. Za pokazatelj ocjene konkurentnosti županije u odnosu na EU regije dostupan podatak je iz 2024. godine a koji se odnosi na cijelu Jadransku Hrvatsku te je zamjetan pozitivni pomak u odnosu na ciljnu vrijednost (60) i on iznosi 77.

Zaključak

Planom razvoja ŠKŽ definirano je 15 pokazatelja ishoda te je za svaki pokazatelj ishoda definirana početna vrijednost i ciljana vrijednost koja se nastoji postići. Primjetan napredak, u cijelosti ili djelomice, ostvaren je u svim aktivnostima i mjerama. Imajući u vidu kako je riječ o srednjem razdoblju provedbe te činjenicu kako su po pojedinim indikatorima ishoda ostvarene vrijednosti u 2024. godini prekoračile postavljene ciljane vrijednosti za čitavo provedbeno razdoblje, za očekivati je kako će se u nadolazećem razdoblju odlučnost i nastojanja županije na uspješnoj provedbi povezanih aktivnosti i mjera iskazati dosljednim pozitivnim kretanjima u ostvarenim vrijednostima.

Prilikom izrade Godišnjeg izvješća o provedbi plana razvoja i prikupljanja podatka susreli smo se s poteškoćama vezanim uz dostupnost podatka za izvještajnu godinu. Konačni financijski pokazatelji za 2024. godinu bit će dostupni tek u svibnju 2025. godine, a podaci za prethodnu godinu bit će objavljeni kasnije tokom godine. Iz tog razloga, uzete su u obzir neke vrijednosti pokazatelja ishoda za godinu prije odnosno 2023. godinu, pa čak i starije. Unatoč tome, s obzirom da smo trenutno na samom početku nove financijske perspektive, te je većina planiranih ulaganja u fazi pripreme dokumentacije i pripreme za prijavu na razne natječaje, realno je očekivati da će sljedeća izvješća o provedbi Plana razvoja svjedočiti o dodatnim pozitivnim rezultatima.

Uspješnost ostvarenja Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine ponajprije će biti određena financijskim kapacitetima Šibensko-kninske županije kao i uspjehom u iskorištavanju EU izvora. Županija je u ovom izvještajnom razdoblju nastavila ulagati u ljudske kapacitete za kvalitetnu pripremu strateški važnih projekata koje je moguće financirati sredstvima EU fondova, te pripremati rješenja za pokretanje novih procedura i programa za ostvarenje definiranih pokazatelja.

Šibensko-kninska županija je u 2024. godini nastavila svoj cjelokupni razvoj usmjeravati sukladno viziji razvoja definiranoj u Planu razvoja ŠKŽ prema regiji visoke kvalitete života: privlačne, očuvane i valorizirane prirodne i kulturno-povijesne baštine, uravnoteženog razvoja temeljenog na znanju te konkurentnom i inovativnom gospodarstvu. Tako usmjeravan razvoj orijentiran je na jačanje konkurentnosti i privlačnosti Šibensko-kninske županije za život i gospodarski razvoj, kroz poticanje kreativnosti, uvođenje i promociju pametnih rješenja, unaprjeđenje obrazovnih i zdravstvenih uvjeta, zaštitu okoliša i održivo upravljanje prirodnim

vrijednostima te jačanje društvenih usluga, a sve u funkciji podizanja kvalitete života svih njenih građana.

Popis priloga:

Prilog 1. Godišnje izvješće o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine za 2024. godinu